

دارو درمانی بیماری‌های کلیوی

نویسندگان

دکتر سیمین دشتی جویدکی

متخصص فارماکوتراپی
دانشیار دانشگاه علوم پزشکی تهران

دکتر آریتا حاج حسین طلائع

متخصص فارماکوتراپی
استادیار دانشگاه علوم پزشکی تهران

دکتر حسین خلیلی

متخصص فارماکوتراپی
دانشیار دانشگاه علوم پزشکی تهران

با مقدمه

دکتر محبوب لسان پزشکی

فوق تخصص غدد و غدد
استاد دانشگاه علوم پزشکی تهران
بیمارستان امام خمینی

کتاب ارجمند

سرشناسه: دشتی خویدکی، سیمین -
عنوان و نام پدیدآور: دارودرمانی بیماری‌های کلیوی / نویسندگان سیمین
دشتی خویدکی، آریتا حاج حسین طلاساز، حسین خلیلی.
مشخصات نشر: تهران: کتاب ارجمند: ارجمند: نسل فردا، ۱۳۹۰.

مشخصات ظاهری: ۳۹۲ ص، رقعی.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۰۰-۱۱۲-۲

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

موضوع: داروشناسی کلیوی، کلیه‌ها - بیماری‌ها - تشخیص، درمان، ادرار - اندام‌ها
- بیماری‌ها

شناسه افزوده: حاج حسین طلاساز، آریتا

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۰ ۳۷۵/۵۵۲ RM

رده‌بندی دیویی: ۶۱۵/۷۶

شماره کتابشناسی ملی: ۲۴۴۳۹۵۰

مرکز تحقیقات فناوری

کتابخانه مرکزی

کتابخانه مرکزی

دکتر سیمین دشتی خویدکی، دکتر آریتا حاج حسین طلاساز و دکتر حسین خلیلی
دارودرمانی بیماری‌های کلیوی

فهرست: ۲۷۰

ناشر: کتاب ارجمند (با همکاری ارجمند و نسل فردا)

چاپ اول، ۲۲۰۰ نسخه ۱۳۹۰

صفحه‌آرایی: پرستو قدیم‌خانی، طراح جلد: احسان ارجمند

چاپ: افرنک، صحافی: نوین، بجا: ۹۹۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۰۰-۱۱۲-۲

www.arjmandpub.com

این اثر، مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هر کس
تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف، ناشر، نشر یا پخش یا عرضه کند مورد
پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

مرکز پخش: انتشارات ارجمند

دفتر مرکزی: تهران بلوار کشاورز، بین خ کارگر و ۱۶ آذر، پلاک ۲۹۲، تلفن ۸۸۹۷۷۰۰۲

شعبه اصفهان: خیابان چهارباغ بالا، پاساژ هزارجریب، تلفن ۰۳۱۱-۶۲۸۱۵۷۴

شعبه مشهد: خ تقی آباد، خ احمدآباد، پاساژ امیر، کتاب دانشجوی، تلفن ۰۵۱۱-۸۴۴۱۰۱۶

شعبه بابل: خ گنج افروز، پاساژ گنج افروز، تلفن ۰۱۱۱-۲۲۲۷۷۶۴

شعبه رشت: خ نامجو، روبروی ورزشگاه عضدی، تلفن ۰۱۳۱-۳۲۳۲۸۷۶

شعبه ساری: بلوار خزر، خ دریا، مجتمع علوم پزشکی - کتب پزشکی ارجمند تلفن: ۰۹۱۱۲۱۷۴۰۰۹

پیشگفتار

کلیه‌ها ارگان‌های حیاتی بدن می‌باشند که با افزایش سن و تحت تأثیر بیماری‌های زمینه‌ای شایعی مانند پرفشار خونی و دیابت دچار آسیب می‌گردند. بیماری‌های خود ایمنی و داروها نیز می‌توانند آسیب جدی و گاهاً برگشت ناپذیر به این اندام‌ها وارد نمایند. متأسفانه نارسایی کلیوی تا زمانی که بخش عمده‌ای از این ارگان از کار نیفتاده است، هیچ گونه علائم بالینی را به دنبال نخواهد داشت. بسیاری از بیماران که با مشکلات ارگان‌های دیگر به پزشک و سپس برای دریافت نسخ دارویی خود یا تهیه داروهای بدون نسخه یا گیاهان دارویی به داروخانه مراجعه می‌نمایند اطلاعی از وضعیت عملکرد کلیوی خود ندارند و این در حالی است که بسیاری از داروها در نارسایی کلیوی نیاز به تنظیم دوز داشته و وجود داروهای نفروتوکسیک در داروهای بیمار سیر پیشرفت نارسایی کلیوی را افزایش می‌دهد. بیماران که به مراحل انتهایی نارسایی مزمن کلیوی می‌رسند مشکلات متعددی همچون کم خونی، اختلالات استخوانی، قلبی عروقی، اعصاب محیطی و مرکزی، و پوستی را تجربه می‌کنند و نیازمند داروهای متعدد می‌گردند. این تعدد داروهای تجویزی خطر بروز تداخلات و عوارض دارویی و کاهش همکاری بیمار با درمان را در پی خواهد داشت. در این کتاب مشکلات ثانویه به نارسایی حاد کلیوی، دارودرمانی آن‌ها و نکات لازم در پایش دارو درمانی، همچنین دارودرمانی نارسایی حاد کلیوی، اختلالات تعادل اسید-بازو آب و الکترولیت‌های بدن، گلوکوکورتیکوئیدها، عوارض کلیوی داروها و نحوه کنترل آن‌ها و جداول کاربردی تنظیم دوز تمامی خانواده‌های دارویی مورد بحث قرار می‌گیرد.

دکتر سیمین دشتی خویدکی
دکتر آزیتا حاج حسین طلاساز
دکتر حسین خلیلی

مقدمه

به نام خدا

کتابی که پیش روی شما می‌باشد مبحث مهم دارودرمانی در بیماریهای کلیوی را مدنظر قرار داده است. بیماریهای کلیوی از مهمترین بیماریهایی هستند که می‌توانند در افزایش مرگ و میر نقش مهمی داشته باشند. روشن است که پس از تشخیص بیماری، اقدام مناسب و بموقع درمانی می‌تواند در بهبود کامل و حداقلی در کاهش عوارض بیماری، بسیار موثر باشد. از طرف دیگر اقدام درمانی نامناسب و عدم توجه به اصول دارودرمانی می‌تواند در تشدید عوارض بیمار آثار سوء جبران‌ناپذیر داشته باشد. این کتاب با توجه به بیماریهای مهمی نظیر هیپرتانسیون، نارسایی کلیه، اختلالات الکترولیتی و همچنین عوارض کلیوی داروها قدم مهمی در آشنایی داروسازان و متخصصین داروسازی بالینی برداشته است. تلاش مولفین محترم کتاب سرکار خانم دکتر سیمین دشتی خویدکی و سرکار خانم دکتر آزینا حاج حسین طلاساز و آقای دکتر حسین خلیلی از این نظر شایسته تقدیر است. توفیق این عزیزان در ارائه خدمات علمی بیشتر آرزوی ما است.

بهر حال، پدید آوردن این آثار جلوه‌ای از رحمت بی‌کران ذات ماریتعالی است. هر چه هست از اوست و هر توفیقی به مدد عنایت او حاصل می‌شود. از او خاضعانه استدعا داریم:

قطره علمی که بخشیدی زپیش متصل گردان به دریاهای خویش

دکتر محبوب لسان پزشکی

رئیس مرکز تحقيقات فرفولوژی

دانشگاه علوم پزشکی تهران

فهرست

۹	بخش اول: عفونت‌های ادراری
۱۱	عفونت‌های ادراری
۱۲	عوامل مستعد کننده
۱۸	عفونت‌های ادراری بیمارستانی
۲۹	بخش دوم: سنگ‌های ادراری
۳۱	سنگ‌های ادراری
۳۳	علائم
۳۴	مشکلات ناشی از سنگ‌های ادراری
۳۹	نارسایی حاد کلیوی در اثر کریستال دارویی
۴۵	بخش سوم: نارسایی حاد کلیوی
۴۷	نارسایی حاد کلیوی
۴۹	اپیدمیولوژی
۵۱	پاتوژنز
۵۳	بخش چهارم: نارسایی مزمن کلیوی
۵۵	تعاریف
۵۷	خارش
۶۲	آنمی
۷۴	هیپرپاراتیروئیدیسم ثانویه و استئودیسτροφی کلیوی
۹۹	بخش پنجم: پرفشار خونی
۱۰۱	دارودرمانی پرفشارخونی
۱۰۱	داروهای مورد استفاده در کنترل فشارخون
۱۱۲	داروهای مهار کننده آدرنرژیک

۱۳۱	بخش ششم: گلو مریولونفریت
۱۳۳	گلو مریولونفریت
۱۳۴	درمان حمایتی
۱۳۶	پروتئین اوری
۱۳۸	ارزیابی نتایج درمان
۱۷۱	بخش هفتم: تعادل آب و الکترولیت های بدن
۱۷۳	سدیم
۱۹۲	پتاسیم
۲۰۶	پتاسیم
۲۴	هیپراتیرویدیزم ثانویه و استئودیسτροφی کلیوی
۲۴۳	بخش هشتم: اختلالات اسید و باز
۲۴۷	ارزیابی آزمایشگاهی
۲۶۱	آلکالوز متابولیک
۲۶۹	بخش نهم: عوارض کلیوی داروها
۲۷۲	التهاب
۲۷۴	رابدومیولز
۲۸۹	نفروز اسموتیک
۲۹۶	لیتیم
۳۰۹	بخش دهم: تعدیه در بیماران مبتلا به نارسایی کلیوی
۳۱۱	مصرف مکمل ها در افراد مبتلا به نارسایی مزمن کلیوی
۳۱۳	انرژی
۳۱۵	ویتامین ها
۳۱۹	بخش یازدهم: تنظیم دوز داروها در نارسایی کلیوی
۳۲۱	تنظیم دوز داروها در نارسایی کلیوی
۳۹۱	تنظیم